

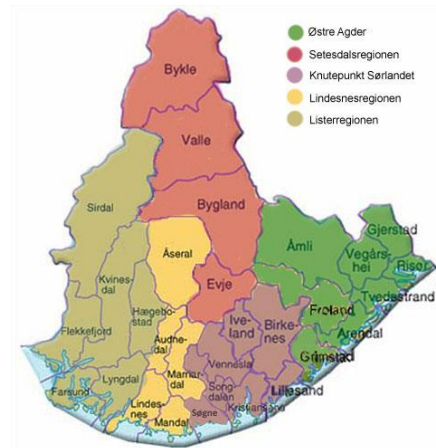
# Regional koordineringsgruppe for eHelse- og velferdsteknologi Agder (RKG)



Aase Hobbeslad,  
Leder RKG

*Kommunalsjef Risør kommune*  
Leder av Helselederforum Østre Agder

# Pilotering → storskala!



Fra garasjeutprøving .....

.....til motorvei.

Fra ildsjel.....

.....til forankret i ledelsesstruktur.

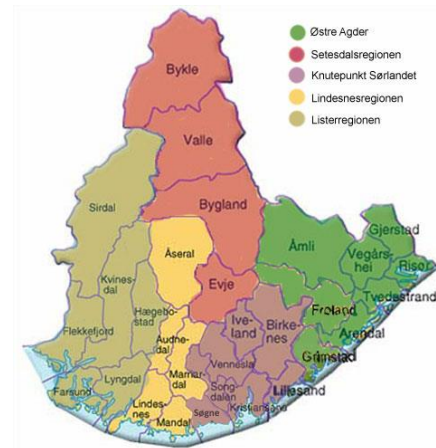


## Agder struktur

- 2 Fylkeskommuner
- 30 kommuner
- Samarbeider gjennom 5 kommuneregioner
  - Lister
  - Lindesnes
  - Østre Agder
  - Setesdal
  - Knutepunkt Sørlandet
- Agder samarbeider gjennom en felles [Regionplan Agder](#)
  - Utdanning
  - Klima
  - Kultur
  - Folkehelse og levekår
  - E-helse og velferdsteknologi



# Regionplan Agder



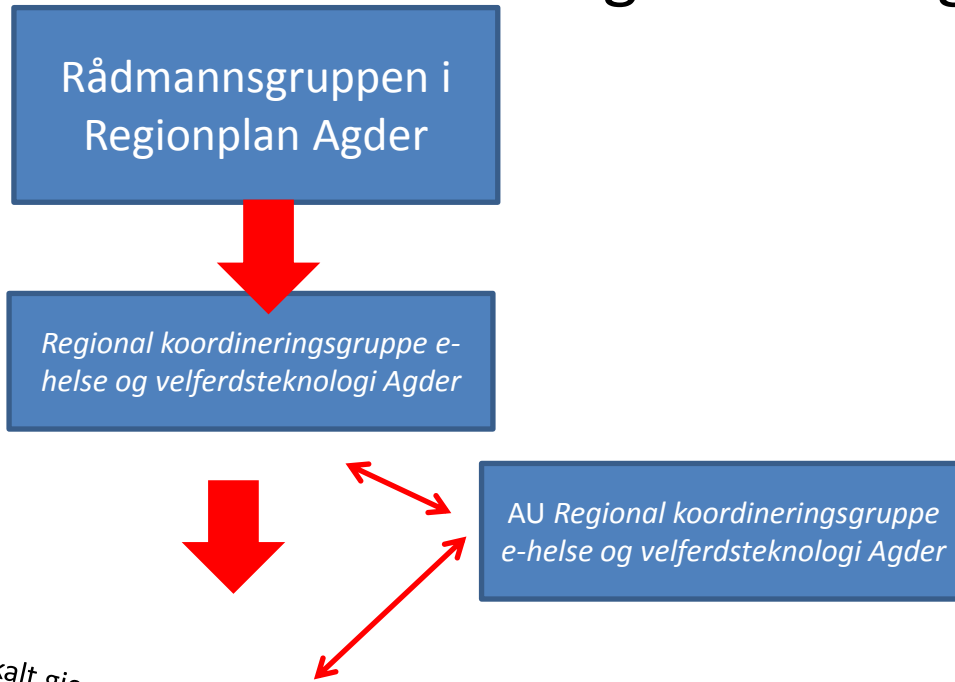
## Formålet med RKG:

- *Målet er at kommunene i regionen er ledende innen bruken av velferdsteknologi i Norge*
- Arbeidet skal stimulere til forskning, utvikling og næringsutvikling i regionen
- Formålet er økt regional kommunal koordinering og forankring på Agder

## Vedtak 13/1-16 (Rådmannsgruppen- Regionplan Agder)

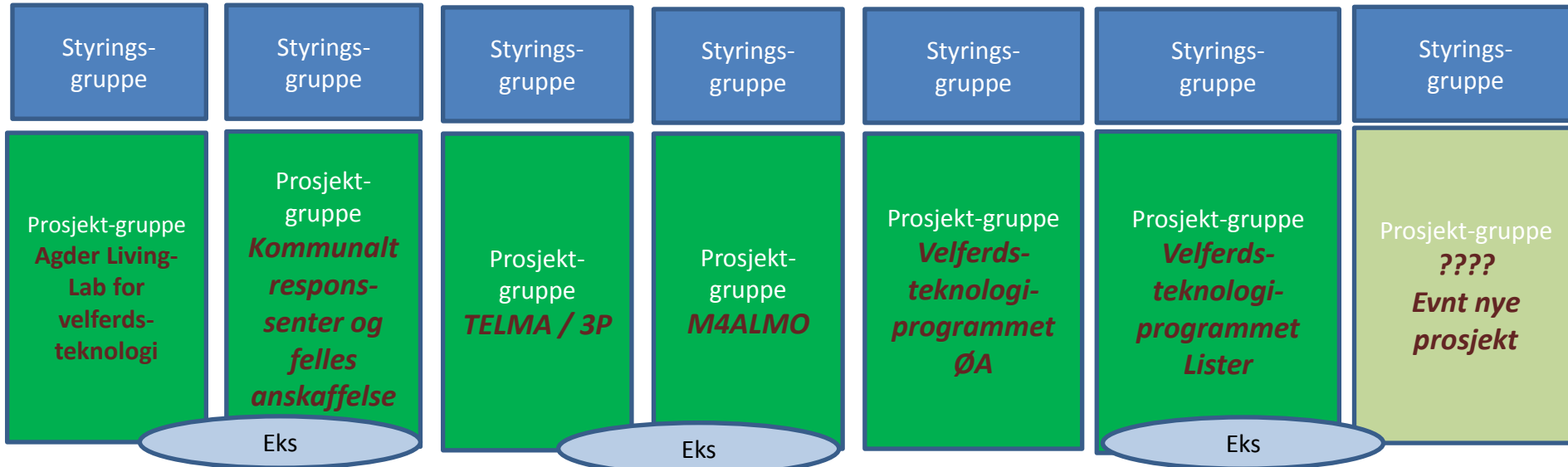
- Rådmannsgruppen slutter seg til opprettelsen av regional koordineringsgruppe for e-helse og velferdsteknologi (RKG) med vedlagte mandat og sammensetning.
- Rådmannsgruppen ber regional koordineringsgruppe invitere de kommunale IKT-miljøene på Agder til å etablere et regionalt nettverk/samarbeid.

# Koordineringsmodell Agder



Hvor beslutningene tas!!!

Eies og styres lokalt gjennom styringsgrupper i de ulike prosjektene



# Regional koordinering e-helse og velferdsteknologi Agder

Politisk nivå

Rådmannsgruppen i Regionplan Agder

*Regional koordineringsgruppe e-helse og velferdsteknologi Agder*

Arbeidsutvalg for *Regional koordineringsgruppe e-helse og velferdsteknologi Agder*

- Rådmenn-repr fra de 5 kommuneregioner, Arendal og Kristiansand
- Fylkesrådmenn

- Kommunalsjef-repr fra de 5 kommuneregioner, og Arendal og Kristiansand
- KS- Agder

Sekretariat RKG

- 5 rådgivere for e-helse- og velferdsteknologi som hver representerer egen region\*
- Leder for OSS IKT forum
- Leder for «IKT referansegruppa Agder»

*IKT Referansegruppa Agder: (opprettet 13. mai 2016)*

- Leder for denne gruppa
- IKT samarbeid (5+4).
  - DDV, DDØ, Setesdal IKT, KR-IKT, IKT-Agder,
  - Vennesla, Søgne, Lyngdal, Sirdal, Vest Agder FK

\* Disse representantene sitter også i ulike forum/utvalg regionalt. For eksempel: OSS fagutvalg for e-helse- og velferdsteknologi.



FARSUND | FLEKKEFJORD | HÆGEBOSTAD | KVINESDAL  
LYNGDAL | SIRDAL



# Trygghetspakken Lister 2014-2016

25.11.16

Listersamarbeidet

# Velferdsteknologi og Telemedisin

- Innbyggerne i Lister skal ha anledning til å bo hjemme så lenge som mulig
- Kommunene i Lister skal ha en samfunns-økonomisk og effektiv bruk av ressursene i helse- og omsorgstjenestene.
- Listerregionen skal ha en ledende rolle innen utvikling og innføring av velferdsteknologi.





# Egeninnsats



Fyrtårn  
Velferds-  
teknologi  
og  
Telemed.

Kv.dal

Sirdal

Fl.fjord

Lyngdal

Hægeb.

Farsund

Opplæri

Dele  
erfaringer

Kartlegge  
behov

Innkjøp

Holdnings-  
arbeid

Rekruttere  
brukere

Alarm-  
mottak

Teknologi  
IOT

Forskning

Rutiner

Risiko-  
vurdering

# BEHOV i kommunene



# Hovedmål Trygghetspakken



Brukere skal kunne leve et  
selvstendig og trygt liv  
i eget hjem  
så lenge som mulig.

# Aktiviteter 2014-2016

## Måltall / Hovedfokus

Mål om 50 trygghetspakker nådd desember 14  
300 Trygghetspakker

- Organisering
- Holdning og kompetanse
- Tildeling av tjenester
- Spredning

# Brukercase (BLE-kort)

I Listerkommunene har de utviklet enkle BLE-kort (behov, løsning, effekt) som skal gjøre det enklere for ansatte å se mulighetene som ligger i bruk av velferdsteknologi.

## BEHOV

### EKSEMPEL 1

- Bruker er psykisk utviklingshemmet
- Trengte veiledning til det meste av personalet
- Behov for noen der hele dagen for å si hva hun skulle gjøre

### EKSEMPEL 2

- Datter som bor sammen med sin far med demens ønsker å bli alarmert hvis faren går ut av huset på natta.
- Far faller og for å forebygge ønsker datteren å bli alarmert dersom han går ut av senga på natta

## LØSNING

### LØSNING EKSEMPEL 1

- IPAD med app: «Memo-assist» med dagsplan / ukeplan

### LØSNING EKSEMPEL 2

- Døralarm koblet opp til datterens mobiltelefon
- Sengealarm

## EFFEKT

### EFFEKT EKSEMPEL 1

- Bruker kan selv se dagens gjøremål på IPADEN
- Bruker mestrer nå hverdagen selv i større grad.
- Spart ca 35 timer i uka for personalet
- Personalet sier nå de har bedre tid til alle brukere. Ikke lenger behov for å ansette flere

### EFFEKT EKSEMPEL 2

- Økt trygghet for datter. Sover bedre og kan fortsette i jobb
- Økt trygghet for far
- Far kan fortsette å bo hjemme
- Redusert behov for hjemmesykepleie

[Fhttps://vimeo.com/152479209ILM](https://vimeo.com/152479209ILM) HER

## Bruker Case

### Nattevaks prosjekt

Boligområde i enhet for psykisk helse og habilitering med 22 boenheter med tilknytning til hverandre.

Situasjonen var preget av

- Fem hvilende nattevakter
- Mye overtid og uttrykninger
- Ansatte jobbet ufrivillig deltid
- Urolig arbeidssituasjon for de ansatte
- Usikkerhet over kvaliteten på de tjenestene som ble tildelt

## Behov – vurdering av situasjonen på natt

- Sikre rask og nødvendig helsehjelp til bruker (økt tjenestekvalitet)
- Effektivisere tjenesten
- Innen egen driftsramme
- Trygghet for ansatte
- Tilgang på bistand fra kollega når det var nødvendig



Fhttps://vimeo.com/152479209IL  
M HER

## Løsning

- Ny turnus for ansatte
  - 3 aktive nattevakter
- 3 Mobile trygghetsalarmer
  - Andre sensorer og alarmer viderekobles til nattevaktene





# Effekt

- **Roligere natt for brukere**
  - Får raskere hjelp, uro unngått / stoppes tidlig / hindre at uro spres til andre beboere
  - Nødvendig helsehjelp blir ivaretatt
- **Ansatte**
  - Ansatte sover ikke lenger på jobb
  - Enklere å rekruttere ansatte
  - Trygghet på vakt
  - Opplever spennende og innholdsrik arbeidsplass
  - Mindre belastning på dagtid
- **Økonomi**
  - Redusert overtidsutgifter med kr. 500.000.- pr år siden mai 2014
  - Totalt fra mai 2014 til november 2016; Unngåtte kostnader kr. 1.200.000,-

## Effekten fortsetter

- Bruker med epilepsi
- Bruker kan sove alene
- Varsling til ansatte, kan yte helsehjelp umiddelbart
- Trygghet for pårørende
- Innkjøp av en alarm til kr. 20.000,- medførte redusert nattevakt; unngåtte kostnader i 2016; 288.000.





# Bruker case



## Behov

- Et ektepars høyeste ønske om å bo sammen i egen bolig
- Selvstendighet/ egenmestring for dement bruker
- Kvalitet i tjenesten (sikkerhet)

## Løsning

- Lokaliseringsteknologi med geofence (GPS)
- Alarm til hjemmesykepleien

## Effekt

- Etterfølge ekteparets høyeste ønske
- Økt livskvalitet/ Selvbestemmelse
- Økt trygghet for pårørende
- Trygghet for ansatte
- Utsatt behov for institusjon med ½ år (450`)
- Unngått kostnad for ektepar (69` pr år)



# Forskning 2015-2016



SINTEF AXXXX - Åpen

## EFFEKT AV TRYGGHETSPAKKER

Erfaringer fra velferdsteknologiprojektet i Lister regionen

Mette Røhne, SINTEF IKT

September 2016

<http://www.altas.training/>

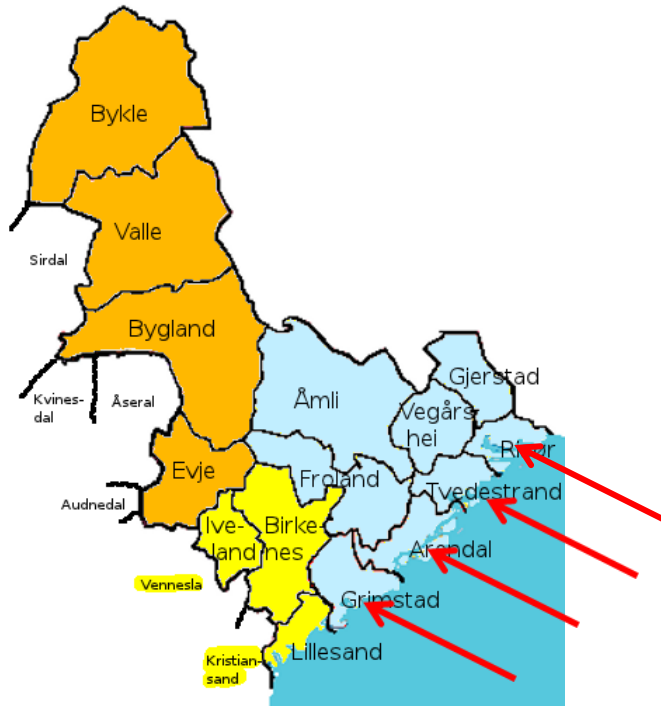
# Digitalt tilsyn

Tryggere og mer effektiv tjeneste  
v/Silje Bjerkås



# Østre Agders prosjekt i nasjonalt velferdsteknologiprogram

*Mål: Velferdsteknologi skal være en integrert del av tjenestetilbudet innen 2020*



## Forskningsspørsmål:

- Hvilken betydning har innføring av teknologi på natt for opplevelsen av trygghet for pasient, pårørende og ansatte?
- På hvilken måte påvirker teknologi arbeidsprosesser på natt?

## Teknologistøtte:

- Varsler personalet ved:
  - Nattvandring
  - Åpning av utgangsdør
  - Fall/fravær fra seng
- Systemet stilles inn individuelt
- Sensorer
- Kamera

*Hva hvis teknologien styrker trygghet på natt.*



# Samveis.no - anbefales!



Samveis veikart er en praktisk metodikk som setter kommunene i stand til å endre offentlige tjenester for å møte fremtiden.

[Introduksjon](#)

[Metodikken](#)

[Verktøy](#)

[Lenker](#)

[Landkart](#)



1

FØR DU STARTER

2

INNSIKT OG IDÉ

3

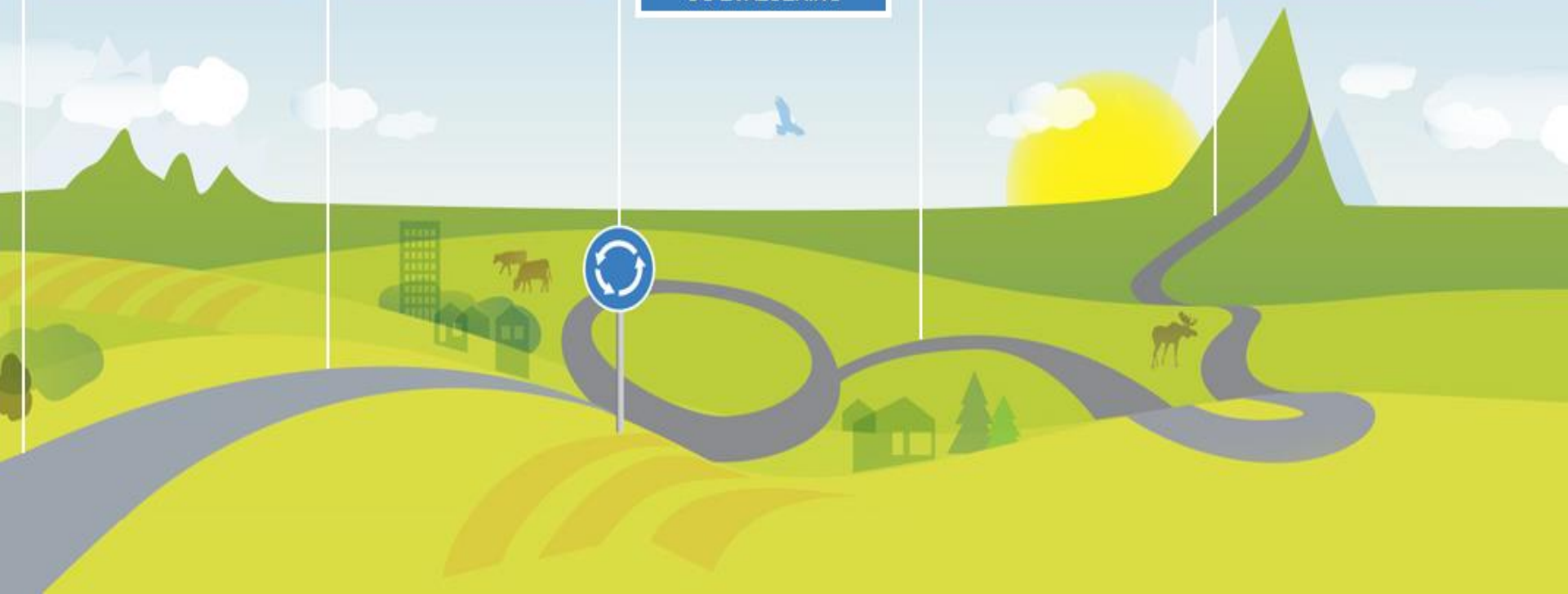
UTVIKLING, UTPRØVING  
OG EVALUERING

4

OVERGANG TIL DRIFT

5

NY PRAKSIS



# Gevinster realiseres i form av unngått kostnad, spart tid og økt kvalitet

## UNNGÅTT KOSTNAD



- Unngåtte korttidsopphold
- Utsatt behov for institusjonsplass
- Unngått oppbemanning

## SPART TID



- Redusert antall besøk av hjemmetjenesten
- Redusert tid forbrukt på nøkkelhåndtering
- Redusert tid forbrukt på leteaksjoner

## ØKT KVALITET



- Økt trygghet, mestring og frihet for brukere
- Redusert belastning for pårørende
- Bedre tjenester
- Bedre arbeidshverdag for ansatte



# Gevinster

- **Økt kvalitet**

- Ansatte blir varslet når brukerne forlater boligen nattetid eller er lenge borte fra sengen
  - Brukerne får hjelp når de trenger det
  - Hjemmesykepleien får frigjort tid til økt beredskap
  - Brukeren blir ikke unødvendig forstyrret på natt
    - sover bedre
    - økt funksjonsevne
  - Økt trygghet for brukere, pårørende og ansatte
  - «Systemet har reddet liv»
  - Økt kompetanse
- (Ref. forskningsrapport fra UiA)

# Gevinster fortsetter

- **Spart tid**

- Ansatte sparer tid ved at de ikke trenger å kjøre lange strekninger for å sjekke at brukere sover

- **Unngåtte kostnader**

- Veksten i helse og omsorg bremses
- Ressursene brukes mer effektivt.
- Brukeren får tilsyn når de trenger det og ikke rutinemessig
- Faste tilsynsbesøk på natt kan tas bort og oppbemanning kan unngås

# Unngått kostnad

- Eksempel fra Grimstad:  
*«Netto nåverdi er lik 24,6 mill. kr. Positiv netto nåverdi viser at de økonomiske gevinstene overstiger kostnadene i perioden 2014-2017, og at satsingen på velferdsteknologi er lønnsomt for kommunen. Forventede gevinster forsvarer investeringer i innføring av teknologi og bruk av ressurser i daglig drift».*
- OBS! Kan ikke tas ut fra budsjett, men viser at velferdsteknologi er med på å hindre vekst

# Veien videre etter prosjektets slutt

- Prosjektet viser at satsning på velferdsteknologi gir effekter
- Viktig å fortsette med måling av gevinster
- Ta i bruk velferdsteknologi i større skala og i flere enheter
- Følge lov om offentlige anskaffelser
- Benytte systemer som «snakker sammen»
- Tilrettelegge for enkel bruk for ansatte
- Fortsette samarbeid på tvers av kommunegrenser

➤ ***Velferdsteknologi - en integrert del av tjenestetilbudet***

Takk for oppmerksomheten!



[silje.bjerkas@grimstad.kommune.no](mailto:silje.bjerkas@grimstad.kommune.no)

*Kommunal responsentertjeneste og felles  
anskaffelse av trygghets- og  
varslings teknologi*

25. nov 2016



# Kommunal responsentertjeneste og felles anskaffelse trygghets- og varslings teknologi

Bistå kommunene i Agder i en overgang fra analoge til digitale trygghetsalarmer

1. Etablere en kommunalt bemannet tjeneste for mottak av alarmer

2. Gjennomføre en felles anskaffelse

For trygghetsalarmer og trygghets- og varslings teknologi, inklusiv teknisk drifts- og responsentertjeneste for hjemmeboende og beboere på institusjon. Konkurransen er åpen for alle kommuner på Agder som ønsker å være med.

# Anskaffelsen består av

## Trygghets- og varslingsteknologi for hjemmetjeneste og sykehjem

Digital trygghetsalarm, døralarm, komfyrvakt, varsling av brann i bolig, varsling av bevegelse, registrering av posisjon (lokaliseringsteknologi), nattkamera, elektroniske nøkler og medisindispenser.

## Teknisk driftsløsning

Støtte for teknisk installasjon, driftsovervåking, teknisk fjernbetjening og teknisk vedlikehold av velferdsteknologiske løsninger som inngår i responsentertjenestens ansvarsområde.

## Responscenterløsning

Teknisk løsning som skal gi støtte for responsentertjenestens behov for å motta, vurdere og dokumentere og responderer på varslinger fra velferdsteknologiske løsninger. I dette inngår utveksling av informasjon med fagsystemer i helse- og omsorgssektoren.



# Kvalitetssikring av ulike prosesser

Prosjektet har tett dialog og samarbeid med:

- Kommunene på Agder
- Direktoratet for e-Helse for å sikre at anskaffelsen samsvarer med nasjonale anbefalinger.
- Leverandørutviklingsprogrammet for å ivareta det nye regelverket som kommer etter nyttår.
- Kommuneadvokat og jurist ifht prosess og lovverk



# Viktige leveranser fremover

## **Felles anskaffelse:** (*Delprosjekt 1*)

- Tilslutning til felles anskaffelse av trygghets-, varslings teknologi og teknisk responscenterløsning frist 15/12.
- Gjennomfører regionale møter med alle 5 kommuneregionene (rådmannsgrupper)
- Gjennomføring av felles anskaffelse av teknologi

## **Responscenter-tjeneste:** (*Delprosjekt 2*)

- Ferdigstille forretningsavtalen
- Ferdigstille samarbeidsavtalen
- Utarbeide rutiner og prosedyrer for drift av responscenteret
- Opplæring av leder og ansatte
- Gevinstrealiseringsplan
- Implementeringsplan

# Kommunal responsentertjeneste

Nettside: <http://www.kommunalresponsentertjeneste.no/>

FB: kommunal responsentertjeneste

Nyhetsbrev

Spørsmål vedr prosjektet send mail til prosjektleder:

[Gro.anita.fosse@kristiansand.kommune.no](mailto:Gro.anita.fosse@kristiansand.kommune.no)



The screenshot shows the top part of a website. On the left is a logo consisting of concentric circles. To the right of the logo is the text: "KOMMUNAL RESPONSSENTERTJENESTE OG FELLES ANSKAFFELSE AV TRYGGHETS- OG VARSLINGSTEKNOLOGI". Below this is a navigation menu with links: "Hjem", "Felles anskaffelse", "Utredning", "Tildeling", "Responsenter", and "Arkiv artikler". Below the navigation is a large photograph of an elderly woman with short grey hair, smiling. Below the photo is a section titled "Aktuelt" with a list of news items:

- Ny stilling, Fagansvarlig for responsentertjeneste 27. juni 2016
- Nyhetsbrev læst 8. juli 2016
- Vellykket Kickoff-samling 17. juni 18. juni 2016
- Ny nettside for prosjekt responsentertjeneste og felles anskaffelse av trygghets- og varslings-teknologi | Agder 1. april 2016

At the bottom right of the screenshot are two circular icons: one with a globe and the text "Om prosjektet", and another with an information symbol and the text "Kontakt oss".

**ANSKAFFELSE**  
**TRYGGHETS- OG VARSLINGSTEKNOLOGI**  
**DELPROSJEKT 1**

# ORGANISERING

- *Prosjektgruppe*
  - *Kjell Pedersen-Rise PL*
  - *Jan Petter Røinaas, OFA/innkjøpsfag*
  - *Anne Berit Åtland Hansen, Kvinesdal*
  - *Silje Bjerkås, Grimstad*
  - *Margrethe Noraas KriKT*
  - *Øyvind Haarr, Kristiansand*
- *Viktig å sikre geografisk spredning og ulik kompetanse*
- *Observatører og referansegruppe IKT*

# ANSKAFFELSESPROSESS

- **Har hentet inn grunnlagsinformasjon**
  - Møter med flere tilbydere
  - Møte med Direktoratet for e-helse
  - Erfaringer fra andre kommuner som har kommet godt i gang
  - Informasjon til kommunene og innhenting av status (hovedprosjektet)
- **Anskaffelsen gjelder både:**
  - alarmer, sensorer, varslingsanlegg
  - teknisk responscenterløsning
- **Prosessen er forsinket**
  - Har fått avklart at konkurransepreget dialog er både tillatt og anbefalt for denne anskaffelsen
  - Må ha kommunale tilbakemeldinger på deltakelse (ikke formelle vedtak)
  - Ambisjon om ferdigstilling medio 2017

# KONKURRANSEPREGET DIALOG

- *Samler volum*
  - *Dette har gitt gode resultater flere ganger*
  - *Stor interesse blant tilbydere- Agder blir et prestisjeprosjekt*
  - *Store volumer gir gode priser*
- *Dialogprosess*
  - *Utvider mulighetsrommet*
  - *Avklaringer av løsninger underveis i prosessen*
  - *Gir større trygghet for sluttresultat*

# ***Samarbeid om velferdsteknologi på Agder***

- ***En møtearena for erfaringsdelinger mellom kommuner på Agder***
- ***Aktuelle foredrag***
- ***Presentasjon av pågående prosjekter innen velferdsteknologi***

## **Målgruppe:**

Ansatte og ledere i Agder, politikere, brukerorganisasjoner og nøkkelpersoner som jobber med velferdsteknologi

***Hold av datoen!  
Informasjon om påmelding og program kommer rett over nyttår***

**Årets lunsj til lunsj konferanse på Agder  
9. – 10. mars 2017**